

ÁLTALÁNOS MUNKAVÉDELMI TÁJÉKOZTATÓ

Műszaki informatikai laboratórium

Előírás, hogy a hallgatók is megismerjék azokat a tűzvédelmi, munkavédelmi biztonsági előírásokat, valamint magatartási szabályokat, amelyek betartásával az általuk végzett tevékenység biztonságosan elvégezhető.

Általánosan betartandó előírások, magatartási szabályok:

- A laboratóriumban csak olyan tevékenység végezhető, ami nem jelent kockázatot a tevékenységet végző személyre és a környezetében tartózkodókra.
- A laboratóriumban található biztonsági berendezések nem kapcsolhatók ki, nem alakíthatók át.
- Az eszközök, laboratóriumi berendezések, felszerelések csak a rendeltetésüknek megfelelően használhatók.
- Tilos olyan tevékenységet végezni a laboratóriumban, ami bárkinek az életét, testi épségét vagy egészségét veszélyezteti.
- Forgó, mozgó géprészek, hajtóelemek közelében végzett tevékenység kockázatot jelent, meg kell akadályozni a veszélyes géprészekhez történő hozzáérést, az egyes géprészek közé benyúlást. Fontos, hogy a haját se kaphassa el a forgó rész, ne nyúljunk az esetleg burkolat nélküli kisméretű forgó részek közelébe sem.
- A laboratóriumban az elcsúszásos, botlásos balesetek megelőzése érdekében megfelelő lábbelit kell viselni.
- A laboratóriumban mindig fegyelmezetten kell viselkedni, mert a fegyelmezetlenség, rendbontás is növeli a baleseti kockázatot.
- Gép, munkaeszköz, vagy elektromos eszközök (például: dugaszolóaljzatok, kapcsolók vagy csatlakozó vezetékek) meghibásodását haladéktalanul jelezni kell, használata a veszély megszüntetéséig tilos.
- A figyelmeztető, tiltó, tájékoztató feliratok információit is mindig figyelembe kell venni a laboratórium területén tartózkodáskor.
- Több személy együttes tevékenysége során a társakkal előzetesen mindig egyeztetni kell a veszélyt jelentő műveleteket (például: gépek, eszközök bekapcsolása).

Elektromos berendezésekre vonatkozó munkavédelmi szabályok

Az elektromos eszközök meghibásodása, szabálytalan javítása, nem megfelelő állapota, nem engedélyezett helyen, módon történő használata súlyos balesetet okozhat.

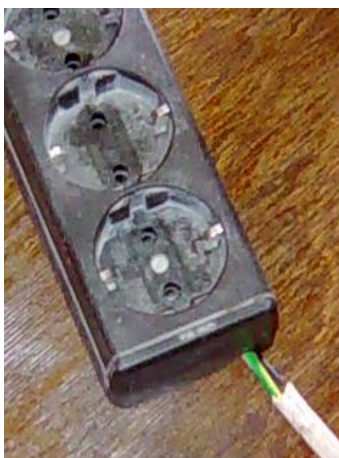
Az elektromos berendezések esetében betartandó fontos szabályok:

- A laboratóriumban található elektromos eszközök csak gyári, sérülésmentes kivitelűek lehetnek és csak ugyanilyen villamos vezeték, kábel, csatlakozó, alkalmazásával használhatók.
- A laboratóriumban található elektromos eszközöket csak az kezelheti, aki ismeri annak kezelését.
- Erősáramú berendezést csak megfelelő képzettséggel rendelkező személy szerelheti, javíthatja. A javítás, szerelés idejére biztosítani kell az elektromos berendezés akaratlan elindítás elleni védelmét.
- Sérült, hiányos burkolattal, valamint nem megfelelő állapotú kapcsoló berendezéssel rendelkező laboratóriumi elektromos eszköz használata tilos.
- Az érintésvédelmi és szabványossági felülvizsgálatot a laboratórium üzemeltetőjének meghatározott időszakonként el kell végezteti.
- Az elektromos berendezéshez és a csatlakozó szerelvényekhez tartozó laboratóriumi hosszabbítók is csak szabványosak és sérülésmentesek lehetnek.
- A laboratóriumban található elektromos berendezések adattábláin feltüntetett üzemeltetési értékeket be kell tartani.
- Biztosítani kell a laboratóriumi elektromos berendezések feszültség alatt lévő részeinek érintés elleni védelmét. Az elektromos készülék, gép burkolatának eltávolítása előtt a készüléket ki kell kapcsolni és az elektromos hálózatról le kell választani, például az elektromos csatlakozó kihúzásával.
- A hibás eszköz villamos balesetet okozhat.
- Vizes kézzel elektromos eszköz használata tilos és balesetveszélyes.
- Laboratóriumban elkészített, saját összeállítású eszközöknek is meg kell felelni a biztonsági követelményeknek. A megfelelőségről nyilatkozni kell, illetve igazolni kell azt.
- A laboratóriumban található elektromos eszközök és vízcsapok, vagy nagyobb kiterjedésű fémtárgyak (például: fűtéseső, raktári állvány) együttes érintése tilos.

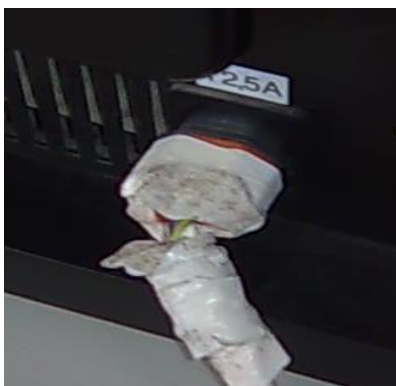
Néhány kép a villamos berendezésekről:

Sérült, balesetveszélyes fali elektromos csatlakozó aljzat

Szabálytalan, balesetveszélyes elektromos hosszabbító

Szabálytalanul javított, hibás, balesetveszélyes elektromos vezeték

Jó állapotú rögzített fali elektromos csatlakozó aljzat és elektromos csatlakozó

Figyelmeztető információ, villamos jelek

Védőberendezések, védőburkolatok

A védőberendezések, védőburkolatok védik a munkaeszköz forgó mozgó részeit. A védőburkolatok, védőberendezések határolják el a veszélyes teret vagy állítják le a veszélyes részek mozgását a veszélyes tér, veszélyes géprész elérése előtt. Védőburkolatokat alkalmaznak a géprészekből anyagok kijutásának, kivágódásának, veszélyt jelentő felületek megérintésének megakadályozása céljából is.

Védőberendezésekkel, védőburkolatokkal kapcsolatos előírások:

- Védőburkolat, védőberendezés nélkül vagy meghibásodásuk esetén a munkaeszközöket üzemeltetni tilos.
- Tilos a védőburkolatokat, védőberendezéseket leszerelni, meggyengíteni, védelmi képesség hatásosságát csökkentő módon átalakítani.
- Tilos a védőberendezéseket kiiktatni.

Közlekedési utak, elzárt terek:

A veszélyes területre, helyiségbe történő belépést, a kockázatokat tiltó, figyelmeztető táblákkal, vagy felirattal, piktogrammal jelölik.

Számítógép használat, képernyős munkahelyek biztonsága

Az alábbi ábrákon a számítógép használata közbeni helyes, illetve helytelen testtartást és következményeit láthatjuk. A helyes testtartás biztosításához szükséges előírások:

- A szék magasságát úgy állítsa be, hogy a teljes talp a talajon helyezkedjen el.
- A háttámla kényelmesen támassza meg a derekat és a hátat. Néhány széken külön beállítható az ágyéki szakasz támasztását szolgáló párna.
- Állítsa be a karfát úgy, hogy a fel- és az alkar 90°-os szöget zárjanak be.
- Ülés közben emelje ki mellkasát, és vállait. A lapockáit húzza hátra a gerinc irányába.
- A combok közel vízszintes helyzetben vannak, a lábszárak függőlegesen helyezkednek el.

Nemdohányzók védelme, a dohányzásra vonatkozó előírások

A nemdohányzók védelme érdekében írásban szabályozva vannak a dohányzás feltételei. Az Egyetem létesítményeiben tilos a dohányzás, kivéve a dohányzásra kijelölt helyeket. A kijelölt dohányzó helyeket “Dohányzó hely” vagy “Dohányzásra kijelölt hely” táblákkal, felirattal jelölik. A kijelölt dohányzó helyeken kívüli dohányzás tilalmára a bejáratoknál, épületekben elhelyezett táblák, feliratok figyelmeztetnek. A kijelölt dohányzó helyeken gondoskodni kell nem éghető anyagú hamutartóról, csikktartóról, ezek rendszeres, szükség szerinti, ürítéséről. A dohányzóhely kijelölése, dohányzás alkalmával a tűzvédelmi előírásokat is be kell tartani, a dohányzóhelyek közelében kézi tűzoltó készülék készenlétben tartásáról is gondoskodni kell.

Balesettel kapcsolatos eljárás. Bejelentés, kivizsgálás, nyilvántartás, kártérítés. Baleseti helyzet.

Minden balesetet, a végzett tevékenységgel összefüggésbe hozható rosszulletet a lehető legrövidebb időn belül jelezni kell az oktató felé, vagy távollétében a helyettesítését ellátó személy felé. Szükség esetén gondoskodni kell a segítségkérésről, a sérült ellátásáról.

Baleset, tüzeset jelzése:

- Mentők: **104**
- Tűzoltók: **105**
- Rendőrség: **107**

Elsősegélynyújtás

Az elsősegélynyújtás célja, hogy a balesetet, rosszulletet szenvedett, ellátásra szoruló személy haladéktalanul - állapotának rosszabbodását megakadályozva- szakszerű ellátásban részesüljön. Az elsősegélynyújtás után szükségessé válhat a sérült orvosi ellátása is. A labor területén és az épületek portáin található az elsősegélynyújtó felszerelés.

A lépcsőn közlekedés baleseti veszélyforrásai

- botlás, csúszás.
- lépcső szélére lépéskor csúszás, egyensúlyvesztés, elesés.

- elsősorban gyors közlekedéskor egy vagy több lépcsőfok kihagyása egyensúlyvesztést, elesést, boka vagy térd sérülését okozó hirtelen megterhelés.
- lépcsőfokok számának elszámolása miatt lelépéskor a boka, térd megterhelése, egyensúlyvesztés.
- korláttal ellátott lépcsőnél fogódzás nélküli közlekedés egyensúlyvesztés, elesés.
- elsősorban lefelé közlekedéskor gyors közlekedés miatt rossz lépés, egyensúlyvesztés, elesés.
- kézi anyagmozgatáskor a fogódzási lehetőség hiánya egyensúlyvesztés, elesés.
- nagyobb méretű tárgyak szállításakor a lépcső felülete a tárgy miatt nem látható egyensúlyvesztés, elesés.
- korlátan kihajolás kockázata, leesési veszély.
- lépcső felületén botlást, elcsúszást okozó szennyeződés.
- más személy által elsodrás veszélye.
- lépcső, lépcsőfokok nem megfelelő állapota, mérete (lépcsőfok kopott, töredezett, mérete nem az előírásoknak megfelelő), korlát hiánya.
- a lépcső és környezetének nem megfelelő megvilágítása.

Balesetek megelőzésének lehetőségei:

- figyelmes közlekedés.
- kézi anyagmozgatás előírásainak betartása.
- lépcső előírások szerinti kialakítása (lépcső, lépcsőfokok mérete, korlát, lépcsőfokok felületi kiképzése, hibák javítása).
- botlást, elcsúszást okozó szennyeződés eltávolítása.
- megfelelő megvilágítás.
- az ívelt lépcsőn történő közlekedés körültekintőbb közlekedést igényel, mivel a lépcsőfok szélessége a belső és a külső íven eltér.